

STRATEŠKI PRIORITETI EBA-E

1. EBA je sa svojim Upravnim odborom i Odborom nadzornih tijela dogovorila ključne prioritete organizacije za 2021., a ovaj se program temelji na tim prioritetima. Izbijanje pandemije bolesti COVID-19 donijelo je znatne neposredne izazove za društvo i bankarski sektor. Posljedično, program EBA-e za 2020. prilagođen je kako bi se uzelo u obzir to okruženje te se u njemu rješavaju pitanja koja izazivaju neposrednu zabrinutost uz istodobno izvršavanje postojećih i odgađanje određenih zaduženja. EBA je ujedno preispitala planiranje za 2021., promijenila prioritete u pogledu zadaća i utvrdila novi horizontalni prioritet koji se odnosi na rješavanje posljedica situacije nastale zbog izbijanja bolesti COVID-19.
2. Ne dovodeći u pitanje teškoće izazvane tom izvanrednom situacijom, EBA će 2021. ulagati napore u osiguravanje pravodobnog izvršavanja svih mandata koje je dobila od zakonodavaca. Jedna od ključnih prilagodbi programa rada za 2020. bilo je odgađanje testiranja otpornosti na stres na razini EU-a u 2020. i 2021. kako bi se bankama omogućilo usmjeravanje na temeljne djelatnosti i osiguravanje njihova kontinuiteta te potpora klijentima u ranoj fazi pandemije. Testiranje otpornosti na stres na razini EU-a 2021. bit će ključno za procjenu otpornosti financijskih institucija na daljnja nepovoljna tržišna kretanja, koja će 2021. biti osobito relevantna u kontekstu krize izazvane bolešću COVID-19.
3. Ciljevi EBA-e za sljedeću godinu podijeljeni su na temelju aktivnosti EBA-e, a ti ciljevi proizlaze iz zadaća utvrđenih u Uredbi o EBA-i i iz relevantnog zakonodavstva o bankarskom sektoru EU-a. To obuhvaća zadaće koje proizlaze iz revizije zakonodavstva koju provode europska nadzorna tijela te nedavnih regulatornih promjena kojima se odgovara na trenutačnu gospodarsku situaciju.
4. Izrada ovog dokumenta ključna je kako bi se utvrdila usmjerenost rada EBA-e u 2021. i odredilo na koja će područja raspodijeliti svoja sredstva. Određeni prioriteti i rokovi podložni su odobrenju Odbora nadzornih tijela EBA-e prije 30. rujna 2020. na temelju prijedloga Upravnog odbora.
5. Budući da je svjesna trenutačnog nepovoljnog gospodarskog okruženja, EBA je spremna i dodatno prilagoditi svoj rad ako to bude potrebno zbog iznimnih zahtjeva koji proizlaze iz krize izazvane bolešću COVID-19, istodobno osiguravajući svoj osnovni mandat u pogledu održavanja snažnog bonitetnog okvira radi poticanja financijske stabilnosti i zaštite deponenata i potrošača.
6. U programu rada ujedno se utvrđuju moguća područja za poboljšanje u budućnosti, uključujući moguću izmjenu ili produljenje trenutačnih mandata. Te će promjene ovisiti o izmjenama zakonodavstva i odobrenju upravnih tijela EBA-e.
7. U ovom se programu prate i strateški prioriteti Unije koje je EBA utvrdila za razdoblje 2020. – 2021., točnije održivost poslovnih modela i primjerene upravljačke strukture. Konkretno, ti se prioriteti razmatraju u okviru II. strateškog prioriteta (preispitivanje i ažuriranje okvira EBA-e za testiranje otpornosti na stres na razini EU-a), III. strateškog prioriteta

(postajanje integriranim centrom podataka EU-a i iskorištavanje povećanih tehničkih kapaciteta za fleksibilne i sveobuhvatne analize) i horizontalnog prioriteta a) (uspostava kulture dobrog i djelotvornog upravljanja i primjerenog postupanja u financijskim institucijama).

8. U ovaj program rada prvi put je uključen doprinos novoosnovanog Savjetodavnog odbora za proporcionalnost (ACP). Jedna od zadaća ACP-a jest pružiti preporuke o poboljšanju programa rada kako bi se uzele u obzir specifične razlike koje postoje u sektoru. Ovo je prva godina u kojoj je Odbor dostavio preporuke Odboru nadzornih tijela EBA-e te je odabrao pet tema u vezi s kojima je predložio moguća poboljšanja mjera proporcionalnosti: i) Direktiva o investicijskim društvima / Uredba o investicijskim društvima, ii) revidirane smjernice o SREP-u, iii) smjernice o unutarnjem upravljanju, iv) troškovi studije usklađenosti i v) predlošci za objavu u pogledu ekoloških, društvenih i upravljačkih rizika. Taj doprinos ACP-a uključit će se u izvršenje programa rada za 2021., a Odbor će ga procijeniti prilikom podnošenja *ex post* primjedbi koje će biti uvrštene u Godišnje izvješće EBA-e za 2021.

Utvrđivanje posebnih prioriteta za 2021.

I. Potpora uvođenju paketa za smanjenje rizika i provedbi djelotvornih sanacijskih instrumenata

9. Cjelovita provedba novog zakonodavnog paketa CRD-a/CRR-a, BRRD-a i Direktive o investicijskim društvima / Uredbe o investicijskim društvima, u okviru kojeg se EBA-i dodjeljuje nekoliko zaduženja u cilju daljnjeg jačanja otpornosti i provedivosti sanacije banaka i investicijskih društava u EU-u, ostat će ključni prioritet u 2021. Krajem 2019. EBA-i je dodijeljeno više od 100 novih zaduženja. Mnoga od njih trebaju biti uspostavljena za manje od dvije godine. Ostala se ponavljaju, odražavajući ulogu EBA-e u praćenju dobre i ujednačene provedbe jedinstvenih pravila u EU-u, ili se u njima uzima u obzir perspektiva usmjerena na budućnost, pri čemu EBA djeluje kao posrednik koji promatra i savjetuje.
10. EBA će izvršavati zaduženja u skladu s prioritetima koji su uspostavljeni 2019. i navedeni u različitim planovima. Plan za novo tržište i pristupe u vezi s kreditnim rizikom druge ugovorne strane¹ sadržava sveobuhvatan pregled rezultata EBA-e u tom području te se u njemu iznose namjere EBA-e u pogledu osiguravanja neometane provedbe novih pristupa u EU-u. EBA je ujedno objavila planove o paketu za smanjenje rizika², a zaduženja u okviru tog paketa uglavnom su usmjerena na upravljanje i primitke, velike izloženosti, sanaciju te izvješćivanje i objavljivanje. Uz pojašnjavanje redoslijeda zaduženja i osnova za utvrđivanje prioriteta, u planovima se nastoje iznijeti preliminarna shvaćanja u pogledu zaduženja zajedno s određenim smjernicama politike. Tim radom EBA će pridonijeti sveobuhvatnosti i

¹ <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-for-the-new-market-and-counterparty-credit-risk-approaches-and-launches-consultation-on-technical-standards-on-the-ima-under>

² <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-risk-reduction-measures-package>

proporcionalnosti jedinstvenih europskih pravila te mogućnosti da njima budu obuhvaćena kretanja u bankarskom sektoru.

11. EBA će ujedno izraditi tehničke standarde, smjernice i izvješća radi potpore pravodobnoj provedbi novog bonitetnog režima za investicijska društva³. U okviru tog novog posebnog i prilagođenog režima upotrebljavaju se ključni pokazatelji, kao što su ukupna imovina kojom se upravlja ili dnevni tokovi trgovanja, kako bi se utvrdili rizici povezani s tim društvima na koja će se, zbog rizika za klijente i tržišta, primjenjivati kapitalni zahtjevi za vremensku neograničenost poslovanja i kapitalni zahtjevi u slučaju propasti kreditne institucije. Slično tomu, ostali aspekti, kao što su zahtjevi za likvidnost, ograničenja koncentracije, rizici koji proizlaze iz aktivnosti trgovanja, te zahtjevi u pogledu izvješćivanja i objavljivanja, ključni su za osiguravanje povoljnog okružja za ulagače koji se oslanjaju na te usluge.
12. EBA će i dalje raditi na poticanju povećanja kapaciteta za pokriće gubitaka bankarskog sustava EU-a. Provedivost sanacije banaka povećala se od provedbe BRRD-a, a pojačane zakonodavne odredbe bit će korisne za to područje. EBA će omogućiti dovršenje zakonodavnog okvira ponajprije tako što će Komisiji dostaviti više regulatornih tehničkih standarda kojima se nastoji zajamčiti odgovarajuće određivanje minimalnih zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL-ove) i izvješćivanje o tim zahtjevima. Nadalje, oslanjajući se na iskustvo stečeno prethodnih godina te izvršavajući svoju temeljnu misiju i ulogu u najvećoj mogućoj mjeri, EBA razvija niz inicijativa s ciljem omogućavanja dostatne konvergencije i operacionalizacije različitih faza oporavka i sanacije. EBA će provesti dubinske analize procjene provedivosti sanacije i utvrđivanja praksi u pogledu prepreka te dosljednosti kriterija koji se primjenjuju na utvrđivanje ključnih usluga i funkcija.
13. Uz praćenje najbolje prakse i konvergencije, EBA će olakšati operacionalizaciju sanacijskih instrumenata i interakciju s vrijednosnim papirima i pravom tržišnog natjecanja. EBA će i dalje razmatrati važne poveznice između faza oporavka i sanacije, a osobito će se usmjeriti na važne aspekte pokazatelja oporavka i mjere rane intervencije. Konačno, EBA će osigurati da su kolegiji pripremljeni na vrlo stresne situacije i da pravedno i djelotvorno pristupaju ključnim temama, osobito kad je riječ o ključnim operativnim aspektima planova sanacije, uklanjanju prepreka provedivosti sanacije i utvrđivanju MREL-ova.

II. Preispitivanje i ažuriranje EBA-ina okvira za testiranje otpornosti na stres na razini EU-a

14. Uslijed izbijanja bolesti COVID-19 EBA je odlučila odgoditi testiranje otpornosti na stres za 2021.,⁴ što je mjera kojom se ublažava neposredno opterećenje za banke u ovoj izazovnoj situaciji kao i produljiti rasprave o budućim promjenama okvira.
15. Testiranje koje će se provesti 2021. imat će sličnu strukturu kao ono iz 2020. kad je riječ o metodologiji, uzorku i vremenu. Metodologija će vjerojatno ostati ista, osim nekoliko

³https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Regulation%20and%20Policy/Investment%20Firms/884436/EBA%20Roadmap%20on%20Investment%20Firms.pdf

⁴ <https://eba.europa.eu/eba-statement-actions-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>

ispravljenih administrativnih pogrešaka i uključivanja određenih pitanja (o poslovanju u stranoj valuti, moratorijima i državnim jamstvima te drugim izmjenama propisa) koja su postala značajnija i zahtijevaju strukturiranije razmatranje nego što su to odgovori na često postavljena pitanja o poslovanju u stranoj valuti.

16. Testiranjem u 2021. poduprijet će se rad EBA-e na strateškom prioritetu Unije u području nadzora koji se odnosi na održivost poslovnih modela tako što će se pružiti kvantitativne i kvalitativne informacije o financijskom stanju bankarskog sektora EU-a.
17. EBA je počela razmatrati bolje strukturirane dugoročne izmjene, a testiranje otpornosti na stres na razini EU-a i dalje će biti mikrobonitetna zadaća s ciljem utvrđivanja rizika za nadzorna tijela i banke te će i dalje tržištu pružati informacije o stanju bankarskog sustava. Cilj je povećati uključenost te zadaće u postupke nadzora te potaknuti banke da dodatno razviju okvire za upravljanje rizikom.
18. EBA je kao prvi korak organizirala nekoliko radionica i okruglih stolova kako bi se s relevantnim dionicima, uključujući predstavnike akademske zajednice i industrije, raspravilo o stečenim iskustvima i mogućim novim pristupima. U siječnju 2020. objavljen je dokument za raspravu o dugoročnim izmjenama testiranja otpornosti na stres kako bi se službeno prikupile informacije od dionika. Na temelju prikupljenih povratnih informacija EBA će, zajedno s nadležnim tijelima i jedinstvenim nadzornim mehanizmom, osmisлити novu metodologiju koja će se uvesti najranije za testiranje otpornosti na stres na razini EU-a u 2023.

III. Postajanje integriranim centrom podataka EU-a i iskorištavanje povećanih tehničkih kapaciteta za fleksibilne i sveobuhvatne analize

19. Od 2021. EBA će vanjskim dionicima, uključujući nadležna tijela i zakonodavce EU-a, moći pružati pravodobnije i sveobuhvatnije analize temeljene na dokazima. Budući da je glavna svrha centra podataka EU-a bila ostvarivanje sveobuhvatnijeg učinka i provedba sveobuhvatnijih procjena proporcionalnosti, EBA očekuje povećanje zahtjeva za podatke od nacionalnih nadležnih tijela i vanjskih dionika. Osim toga, veća zastupljenost omogućit će da mjere u pogledu rizika i politike budu pouzdanije i pridonesu zadržavanju raznolikosti bankarskog okruženja u EU-u.
20. EBA će biti centar podataka koji služi nadležnim tijelima i javnosti. Kvantitativni podatci trećeg stupa, koje je prihvatio Odbor nadzornih tijela EBA-e, povezat će se s podacima o nadzornom izvješćivanju u najvećoj mogućoj mjeri, a EBA će djelovati kao centar za objavljivanje podataka u okviru trećeg stupa.
21. Opseg podataka o kojima se izvješćuje trenutačno je ograničen na podatke o nadzornom izvješćivanju i glavne podatke, koji se nalaze u registru kreditnih institucija i registru institucija za platni promet. Taj će se opseg uskoro proširiti. EBA će 2020., među ostalim, morati prikupljati podatke o sanaciji za cjelokupnu bankovnu populaciju. Novim paketom CRD-a/CRR-a uspostaviti će se novi registar za investicijska društva te će se i za te subjekte prikupljati određeni nadzorni podatci. EBA će ojačati svoju ulogu u nadzoru nad borbom protiv pranja

novca / financiranja terorizma koju provode nacionalna tijela te će morati ojačati svoju ulogu u prikupljanju, analizi i širenju informacija o pranju novca / financiranju terorizma i nadzoru nad borbom protiv pranja novca / financiranja terorizma. EBA će prikupljati podatke o prijevarama pri plaćanju u okviru smjernica EBA-e o izvješćivanju o prijevarama. Kanali koji se odnose na istraživanje, širenje i analizu podataka utjecat će na sredstva, a taj bi učinak mogao proizaći i iz ishoda studije izvedivosti o integriranom okviru EU-a za izvješćivanje. Ti dodatni uvjeti ispunit će se upotrebom platforme EUCLID.

22. Konačno, centar podataka EBA-e ključan je i za njezin rad na strateškom prioritetu Unije u području nadzora nad održivošću poslovnih modela jer bi taj centar podataka bio polazište za analitički rad EBA-e kojim se podupire analitički rad na poslovnim modelima banaka.

IV. Doprinos učinkovitom razvoju financijskih inovacija i operativne otpornosti u financijskom sektoru

23. EBA će i 2021. biti usmjerena na osiguravanje tehnološke neutralnosti u regulatornim i nadzornim pristupima. To će se postići praćenjem razvoja i podupiranjem razmjene znanja između nadzornih tijela i zajedničkih regulatornih i nadzornih stajališta putem EBA-ina centra znanja FinTech i zajedničkog foruma EFIF europskih nadzornih tijela s pomoću tematske analize i mogućih odgovora u okviru politike. Posebna područja rada obuhvaćat će platformizaciju, regulatorne i nadzorne tehnologije, daljnji rad na operativnoj otpornosti i razumijevanje kretanja u području kriptovaluta, umjetne inteligencije i velike količine podataka.

V. Izgradnja infrastrukture u EU-u za predvođenje, koordinaciju i praćenje nadzora nad borbom protiv pranja novca / financiranja terorizma

24. U okviru preispitivanja europskih nadzornih tijela, od 2020. znatno je povećana uloga i misija EBA-e u odnosu na borbu protiv pranja novca / financiranja terorizma. EBA će i dalje predvoditi razvoj politika i promicati djelotvornu i dosljednu provedbu politike nacionalnih nadležnih tijela. EBA će u 2021. prikupljati kvalitativne i kvantitativne informacije kako bi izgradila bazu podataka s ciljem poticanja razmjene informacija među nacionalnim nadležnim tijelima i potpore novim kolegijima u području borbe protiv pranja novca. To će ujedno omogućiti EBA-i da utvrdi slabosti i nacionalnim nadležnim tijelima uputi zahtjeve da preispitaju i otklone te slabosti. Strategijom rizika poduprijet će se tematske procjene rizika nacionalnih nadležnih tijela kako bi se zajamčilo djelotvorno suočavanje s rizicima na razini EU-a.

VI. Osiguravanje politika za uključivanje ekoloških, društvenih i upravljačkih rizika i upravljanje tim rizicima

25. Promicanje boljeg objavljivanja, upravljanja i upravljanja rizicima u pogledu čimbenika u vezi s ekološkim, društvenim i upravljačkim rizicima bit će prijeko potrebno tijekom 2021. EBA će izraditi izvješće o uključivanju ekoloških, društvenih i upravljačkih pitanja u upravljanje rizicima institucija i nadzornih tijela te će u njemu utvrditi smjer politike, pokazatelje i metode upravljanja, upravljanja rizicima i nadzora u vezi s tim pitanjima. Također će izraditi

provedbeni tehnički standard o objavljivanju informacija u okviru trećeg stupa u vezi s ekološkim, društvenim i upravljačkim pitanjima i navesti kvantitativne i kvalitativne informacije o ekološkim (npr. klimatskim), društvenim i upravljačkim čimbenicima. Osim toga, EBA će poduprijeti i pratiti napore na tržištu usmjerene na poboljšanje pristupa analizi scenarija i testiranju otpornosti na stres, istodobno prikupljajući dokaze o bonitetnom tretmanu imovine u vezi s ekološkim i/ili društvenim ciljevima. EBA će i dalje sudjelovati u inicijativama koje se s tim u vezi provode na globalnoj, europskoj i nacionalnoj razini.

Usmjeravanje na horizontalne prioritete za 2021.

26. EBA će u 2021. na temelju horizontalnih strateških prioriteta posebnu pozornost usmjeriti na sljedeće:

a. Uspostava kulture dobrog i djelotvornog upravljanja i primjerenog postupanja u financijskim institucijama

27. EBA će nastojati osigurati da su pitanja u vezi s upravljanjem i postupanjem, uključujući postupanje s klijentima i borbu protiv pranja novca / financiranja terorizma, te čimbenici održivosti na odgovarajući način uključeni u relevantne nadzorne okvire, a osobito da su pitanja u vezi s upravljanjem i postupanjem dostatno razmotrena, među ostalim u okviru za unutarnju kontrolu financijskih institucija. U ovom horizontalnom prioritetu odražava se strateški prioritet Unije u području nadzora u vezi s odgovarajućim sustavima upravljanja koji je Odbor nadzornih tijela donio u ožujku 2020. za programe rada za 2021.

b. Rješavanje posljedica situacije nastale zbog izbijanja bolesti COVID-19

28. EBA će aktivno sudjelovati u praćenju i ublažavanju učinaka bolesti COVID-19 na banke EU-a te promicati koordinirano djelovanje nadležnih tijela. EBA će pojačati procjenu kvalitete imovine i praćenje upotrebe moratorija i državnih jamstava kako bi se i dalje jamčila pouzdanost pokazatelja rizika i kako bi banke mogle poduprijeti oporavak i odgovoriti na moguće povećanje gubitaka. Ovisno o razvoju pandemije i gospodarskim uvjetima, od ključne će važnosti biti i pružanje jasnih informacija bankama o vremenu ukidanja ograničenja na isplatu dividendi i ponovnog formiranja zaštitnih slojeva kapitala.

29. Osim toga, COVID-19 bit će pokretač EBA-ina cilja da u nadolazećim godinama postane potpuno digitalna agencija. Cilj da EBA postane digitalna agencija već je uključen u strategiju iz područja informacijske tehnologije, koju je Odbor nadzornih tijela odobrio u prosincu 2019. EBA je osigurala kontinuitet poslovanja tijekom pandemije, no njezin je sljedeći korak ažuriranje sustava i postupaka radi poboljšanja i veće otpornosti uspješnosti, sigurnosti podataka, protoka informacija do nadležnih tijela, javnosti i ostalih institucija te sigurnosnog okružja njezinih zaposlenika.